

[Lone Dybkjær]

om der er en reel diskrimination eller der ikke er en reel diskrimination. Hvordan håndterer man de facto de graviditeter, der nu er, med den barselorlov, der kommer som følge af det?

Vi havde en tilsvarende undersøgelse omkring deltid for nogle år tilbage, og den synes jeg var ganske afslørende i retning af, at der ikke var nogen direkte modstand mod deltid, alle gik ind for den. Men når man så læste svarene meget nøje, måtte man sige, at reelt var styrelser og departementer imod deltid.

Det kan være, at vi har noget af det samme her, og det synes jeg at vi skal få undersøgt. Vi kan ikke nøjes med de enkeltstående tilfælde, vi alle sammen kender. Jeg er også blevet ringet op: nu er der jeg ved ikke hvor mange gravide på en arbejdsplads et eller andet sted, og hvad gør vi andre så? Det kommer vi ingen vegne med, men derimod hvis vi får en reel kortlægning. Det er den ene ting, jeg synes vi skulle gøre.

Den anden ting er, at jeg synes, vi skal spørge os selv, hvor samarbejdsudvalgene egentlig er i dette spørgsmål. Hvorfor er der ikke noget bidrag fra dem om, hvordan vi skal komme videre? Det måtte da også være muligt for dem at diskutere – jeg ved godt: ikke bestemme – og indstille og rådgive om det her.

Jeg synes, der er mange, der har et medansvar for det her, og jeg synes, det er en diskussion om det, vi skal tage fat på, og så simpelt hen sige: ja men vi vil ikke have nogen form for diskrimination. Det koster altså det ekstra – så længe mændene ikke deltager på anden vis, end de gør i øjeblikket – at ansætte kvinder, og det må vi på en eller anden måde kompensere for, vi må finde en fornuftig metode. Det synes jeg vi skal arbejde henimod. Jeg tror ikke på den med tvungen vikardækning – det er mine erfaringer, der siger mig, at det ikke er en god metode – men så lad os prøve at se, om vi ikke kan finde en anden metode.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00, hvor vi først går til punkt 9: Spørgsmål til ministrene.

Mødet udsat kl. 11.50

Mødet genoptaget kl. 13.00

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

I skrivelse af g.d. meddeler ministeren for skatter og afgifter, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af vin og frugtvin m.m.

(Lovforslag nr. L 247).

I skrivelse af d.d. meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslag nr. L 248).

Man gik til dagsordenens punkt 9, som var:

9) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 1016

1) Til statsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»Mener statsministeren, at det kan være rigtigt, at bl.a. lejere med små indkomster skal have store huslejestigninger som følge af påskepakkens energiafgiftsforhøjelse?«

Skriftlig begrundelse

Regeringens erklærede formål med afgiftsforhøjelserne var som bekendt at »neutralisere« faldet i energipriser og dollarkurs og fastholde forbrugerpriserne på niveauet fra

[Albrechtsen]

1985. Det drejede sig ikke om at nedsætte forbruget, men om at begrænse stigningen, hævdede finansministeren.

Som man kunne frygte, rammer indgrebet i praksis helt anderledes. Spørgeren har haft lejlighed til at studere beregninger over konsekvenserne i 7 århusianske boligafdelinger i Brabrand Boligforening, hvor stigningen i varmeprisen på 13,1 pct. og de forhøjede elafgifter i øjeblikket truer beboerne.

Beregningerne viser, at beboerne i en af afdelingerne vil få en ekstraordinær husleje-forhøjelse inkl. varme og el på ca. 24 kr. pr. m², hvis stigningen gennemføres med virkning fra 1. august 1986. Dette skyldes påskepakken. Hertil kommer i det konkrete tilfælde en yderligere stigning på ca. 7 kr. pr. m², der efter de foreliggende oplysninger skyldes Århus kommunes reaktion i anledning af regeringens juleindgreb. Alt i alt trues beboerne altså af en ekstrastigning i huslejen på 6-7 pct. - en huslejestigning på 200-300 kr. om måneden.

Det er tankevækkende, at en såkaldt neutralisering af prisfaldet med usvigelig sikkerhed, når det skal gennemføres af den nuværende regering, fører til husleje-forhøjelser for mennesker med lave indkomster.

Albrechtsen (VS):

Baggrunden for spørgsmålet er den kendsgerning, at regeringen tilsyneladende er fuldstændig uvidende om de reelle virkninger af energiforhøjelserne, sådan som de rent faktisk slår igennem ude i landet.

Finansministeren sagde for et par dage siden, at både i december og i marts var der tale om, at vi med energifgifterne neutraliserede et prisfald, som han udtrykte det; der tages ikke penge fra folk, sagde han. Og jeg har set, at statsministeren har afvist kravet om sociale kompensationer med samme grundelse.

Kan det undre statsministeren, at de lejere, der nu trues af huslejestigninger på 200-300 kr. om måneden, 3.000 kr. om året i real-lønsnedgang, har svært ved at forstå, hvordan en finansminister og en statsminister fortsat kan påstå, at de ikke skal betale noget?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Som hr. Albrechtsen ved, sker fastsættelse af husleje i det almennyttige byggeri efter de regler, som hele tiden har været gældende - og de er jo ikke blevet ændret i forbindelse med afgiftsforhøjelserne. Det vil sige, at lejen i de almindelige boliger fortsat skal svare til de samlede udgifter, som byggeriet afholder.

Formålet med afgiftsforhøjelserne var jo først og fremmest at udligne det prisfald, som på det seneste er slået igennem, her på olie, og det har været regeringens opfattelse, at prisfaldet ikke måtte give anledning til et væsentlig større forbrug, som kunne skade betalingsbalancen.

For kuls vedkommende - og det er jo især det brændsel, som spørgsmålet vedrører - er det rigtigt, at afgiftsforhøjelsen har været større end prisfaldet, men det har sin baggrund i, at kul i forvejen klart var det billigste brændsel og hidtil var ekstremt lavt beskattet.

Jeg skal ikke nu komme nærmere ind på den konkrete sag fra Århus, men jeg finder dog anledning til at oplyse, at de af hr. Albrechtsen omtalte lejestigninger også beror på andre forhold end energipriserne.

Albrechtsen (VS):

Som jeg har nævnt i spørgsmålets begrundelse, vedrører det hovedsagelig påskepakken og dernæst julepakken, som efter finansministerens udtalelser også kun gik ud på at neutralisere prisfaldet.

Men i det omfang statsministerens svar ikke var ren udenoms snak, var det altså en fastholdelse af, at beboerne ikke skal betale noget. Så opstår jo det interessante problem, at beboerne ifølge de realiteter, der er i Århus, skal betale en huslejestigning, som efter statsministerens opfattelse slet ikke eksisterer. Det ville jo i hvert fald være fuldstændig i modstrid med statsministerens og finansministerens udtalelser.

Så må det jo være i fuld overensstemmelse med statsministerens udtalelser, hvis lejerne og boligselskaberne meddeler: eftersom disse huslejestigninger jo ikke eksisterer, så betaler vi dem heller ikke. Jeg vil godt spørge statsministeren, om det ikke ville være det konsekvente og det rigtige og en virkelig opfølgning af regeringens politik, at man siger: vi betaler ikke disse stigninger? For når statsministeren siger, at der er andre elementer i det,

[Albrechtsen]

så må jeg sige, at hovedelementet på ca. 200 kr. om måneden i huslejstigninger jo er direkte relateret til påskepakken, og derudover er der altså en mindre stigning som følge af julepakken.

Statsministeren (Poul Schlüter):

I dag er det endog tydeligere, end det plejer at være, at hr. Albrechtsens svar på mine oplysninger var præfabrikerede og derfor slet ikke havde nogen relevans til det, jeg oplyste i mit første indlæg.

Hvis hr. Albrechtsen havde stillet et egentligt relevant spørgsmål, så ville jeg have svaret, at jeg har fået oplyst, at Midtkraft, der jo leverer varmen til Århus kommunale værker, ikke har nedsat prisen. Det kan sagtens være helt legitimt. Men normalt ville den naturlige prisnedsættelse på kul have modvirket forhøjelsen af afgifterne.

Og så må jeg sige til sidst, at vi jo ikke skal glemme, at energi leveret fra Århus kommunale værker er meget billig set i forhold til de fleste andre områder i landet. Opvarmningen i Århus af en lejlighed i en boligforening som den, vi taler om her, vil koste omkring 5.000 kr., og det er slet ikke så dårligt, når vi sammenligner med andre områder, hvor man ikke kan få leveret kraftvarme.

Albrechtsen (VS):

Statsministeren siger nu, at man ikke har nedsat prisen på varme. Nej, det er så sandelig rigtigt. Man har hævet prisen på varme med 13,1 pct., hvilket skyldes statsministerens afgifter. Er det ikke korrekt, hr. statsminister? Er det ikke en underlig måde at sige det på, at man har ikke nedsat prisen? Nej, så sandelig har man ikke nedsat prisen, man har forhøjet den med 13,1 pct., og det er lige nøjagtig det, der sammen med den forhøjede elafgift giver sig udslag i huslejstigninger på 200 kr. om måneden for en husstand, der f.eks. består af arbejdsløse, som ikke har fået nogen kompensation i forbindelse med denne pakke.

Så vil jeg godt spørge statsministeren: hvis der nu kommer en ny pakke, bliver den så fulgt op med ca. halvdelen af de 13,1 pct., altså med yderligere 6 pct.? Er det, hvad beboerne så kan vente sig som følge af, at de jo ikke skal betale noget? Er det så, hvad der

bliver det næste skridt i forbindelse med en pinsepakke?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg forstod, at Århus kommunale værker har anslået, at omkostningsforhøjelsen på begge pakker, både i december og i marts, andrager et beløb på ca. 53 mill. kr., som man imidlertid ikke har tænkt skulle træde i kraft med det samme. Man har ønsket, at afgiftsforhøjelserne skal træde i kraft den 1. juni, og det betyder så, at afgiftsbeløbet til dels skal hentes hos forbrugerne, og det bidrager altså til, at tallet bliver højere end ellers.

Albrechtsen (VS):

Så fik vi da endelig svaret, at man nu erkender, at det rent faktisk koster forbrugerne, konkret lejerne, en masse penge, og at det simpelt hen ikke er korrekt, når finansministeren rejser rundt og udbreder sig om, at folk ikke skal betale noget.

Jeg vil godt bede statsministeren om at gå videre med disse oplysninger til finansministeren, således at vi kan få et korrekt grundlag at diskutere dette her på, hvis statsministeren gør det således, at regeringens bedømmelse af situationen bringes i overensstemmelse med virkeligheden. Det er jo fuldstændig fantastisk, at lejerne skal have at vide, at de ikke skal betale noget, og samtidig må statsministeren nu erkende, at afgiftsindgrebet rent faktisk koster en masse penge for lejerne.

Så vil jeg blot oplyse statsministeren om, at hans besvarelser i dag er så utilfredsstillende, at VS vil henvende sig bl.a. til kristeligt folkeparti og til det radikale venstre, partier, som jo har udtrykt stor skepsis med hensyn til disse sociale virkninger, i håb om, at der dog i dette folketing så er et flertal, der vil tage denne sag alvorligt.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Da der ikke var noget spørgsmål til mig i forbindelse med den sidste, uhyre interessante strategiske oplysning, har jeg heller ikke mulighed for at afgive noget svar.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1018

[Statsministeren]

2) Til miljøministeren af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes de etiske problemer f.eks. vedrørende genetisk manipulation med dyr, som ministeren lagde så stor vægt på i den redegørelse om gensplejsning, som ministeren på regeringens vegne gav folketinget den 4. februar d.å., vil blive indpasset i det samlede lovkompleks og den administrative organisation vedrørende gensplejsning?«

Rahbæk Møller (SF):

Det etiske spørgsmål i forbindelse med genteknologien – og ikke kun i forbindelse med mennesker – optager jo mange. Kan vi bruge naturen som et reservedelager? I en høring om genteknologi, vi havde her for nylig i folketinget, rejste Peter Kemp f.eks. spørgsmålet, om det var rimeligt at producere blinde svin, fordi de vokser hurtigere, og han svarede selv nej og foreslog i øvrigt, at det etiske råd også skulle tage sig af dyr.

Der er andre, der har beskæftiget sig med problemet, bl.a. ministeren selv i sin redegørelse til folketinget, hvor han ret kraftigt understregede, at der var etiske hensyn ikke kun til mennesket, men også til naturen og til planterne og dyrene, og ministeren sluttede med at sige, at han ville overveje, hvordan disse etiske hensyn kunne indpasses i en kommende lovgivning.

Nu har vi foreløbig fået to lovforslag, og vi har fået et udkast til et bioteknologisk udviklingsprogram, og der står ikke noget om, hvordan og hvor disse etiske hensyn skal behandles, og derfor vil jeg godt spørge ministeren: hvordan er det ministerens tanke at man vil behandle denne problemstilling?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som jeg var inde på i min redegørelse til folketinget den 4. februar, er det ganske vanskeligt at afstikke generelle grænser for den etiske dimension i forbindelse med gensplejsning. Der kan for mig ikke være tvivl om, at der både er og bør være grænser for, hvad vi kan acceptere. Ikke enhver frembringelse, som videnskaben kan forsyne os med, vil være forenelig med vore grundlæggende livsværdier, men hvordan skal denne uhyre cen-

trale problemstilling så gribes an i det praktiske liv?

Indenrigsministeren har i november fremsat et lovforslag om visse biomedicinske forsøg. Hermed er der lagt op til en regulering af det etiske aspekt i forhold til mennesker. Tilbage er så udviklingen på dyre- og planteområdet, hvor det også vil blive sikret, at der sker en løbende vurdering af de etiske aspekter.

I bemærkningerne til lovforslaget om miljø og gensplejsning m.v. er der peget på muligheden for at lade arbejdet med de etiske spørgsmål foregå i det genteknologiske råd, som er blevet oprettet i undervisningsministeriets regie. Spørgsmålet er endnu ikke endeligt afklaret.

Det bør i den forbindelse ikke glemmes, at en åben og levende folkelig debat mellem mennesker i dagblade, i radio og i TV er en meget væsentlig faktor, når det gælder om at få givet retningslinjer for etiske spørgsmål, og jeg må jo sige, at fine nævn og råd gør det ikke i sig selv.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg siger tak for svaret og kan endnu en gang konstatere, at tilsyneladende er ministeren og jeg enige om, at disse spørgsmål er vigtige og skal behandles.

Jeg har selv set, at det står i bemærkningerne til lovforslaget, at det genteknologiske råd skulle behandle disse ting, og det vil i øvrigt også være et sted, hvor jeg selv synes det ville være naturligt at placere det, men problemet er, at da vi for nylig havde en debat, hvor undervisningsministeren repræsenterede regeringen, kunne han ikke bekræfte, at regeringen agtede at placere det dér. Derfor står problemet stadig væk tilbage, og åbenbart har regeringen ikke fundet sine ben i spørgsmålet: hvordan får man denne debat i gang, hvem skal behandle det, hvem skal rådgive regering og folketing i disse spørgsmål?

Det spørgsmål, jeg kunne stille mig selv, var selvfølgelig, om det var rigtigt at spørge miljøministeren og ikke statsministeren – der også er til stede her – når det er et spørgsmål af denne art. Når jeg har valgt at spørge miljøministeren, så er det, fordi han netop så tydeligt redegjorde for en holdning, som vi finder rigtig, nemlig at de spørgsmål skal

[Rahbæk Møller]

tages alvorligt, og derfor vil jeg da godt spørge endnu en gang: hvornår kan regeringen forventes at have afsluttet sine overvejelser om, hvordan man vil behandle disse etiske spørgsmål?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg kan igen henvide til bemærkningerne til lovforslaget om miljø og gensplejsning, side 8, hvor der netop står, at det vil blive nærmere overvejet, hvilke retningslinjer der kan udstikkes. Disse forhandlinger er endnu ikke tilendebragt, men jeg kan garantere spørgeren for, at spørgsmålet er under debat, og at vi vil se at finde en afklaring, så hurtigt det kan lade sig gøre.

Rahbæk Møller (SF):

Vil ministeren tro, at regeringen kan finde sine egne ben inden sommerferien f.eks.?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Regeringen har sandelig fundet sine egne ben og står godt på dem, men med hensyn til, hvor hurtigt vi kan få afklaret det, kan jeg ikke give noget svar i dag. Det er, som spørgeren jo også her klart lægger op til, et enormt vigtigt spørgsmål. Det er et spørgsmål, som har mange aspekter, og derfor vil en for hurtig afgørelse let kunne føre til en for snæver og forkert afgørelse. Derfor vil vi så vidt muligt have dækket alle aspekter, før vi lægger det endeligt fast.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg forventer ikke, at regeringen skal være i stand til at fastlægge de etiske grænser inden sommerferien. Det er der ikke nogen af os der er i stand til, det vil jeg heller ikke selv være i stand til.

Men det, man dog burde kunne gøre, var at overveje, i hvilken instans disse spørgsmål skal diskuteres og hvordan, således at debatten også rejses. Både ministeren og jeg har nævnt det genteknologiske råd som en mulighed. Kunne det ikke tænkes, at regeringen inden sommerferien var i stand til at finde ud af, om det var det rette sted at placere det eller ej?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg er meget enig med spørgeren i det vigtige i at få afklaret, hvilken regie det skal

ligge i, og det er disse forhandlinger, der er i gang.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Ingerlise Koefoed: spm. nr. S 896

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 897 og 992

Flemming Hansen: spm. nr. S 918

Preben Lange: spm. nr. S 940

Tommy Dinesen: spm. nr. S 944

Fischer: spm. nr. S 950

Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 958

Leif Hermann: spm. nr. S 965

Inger Harms: spm. nr. S 966

Tinning: spm. nr. S 968 og 976

Anne Grete Holmsgård: spm. nr. S 969-971

Riishøj: spm. nr. S 975

Agerschou: spm. nr. S 983

Jes Lunde: spm. nr. S 987

Jette Thomsen: spm. nr. S 990

Spm. nr. S 896

Til *socialministeren* (1/4 86) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Vil ministeren overveje at ændre regelsættet for udbetaling af kontanthjælp efter bistandslovens §§ 37 og 38, således at en billedkunstner, der på grund af indtægtssvigt modtager bistandshjælp, ikke længere fratages muligheden for at arbejde med kunst med henblik på udstillingsvirksomhed eller salg, og således at den faktiske indtægt modregnes i kontanthjælpen?«

Begrundelse

Den sociale ankestyrelse har i nogle sager udtalt, at socialforvaltningerne ikke er berettiget til at forlange, at kunstnere, der på grund af indkomstsvigt modtager kontanthjælp, skal afgive skriftlig erklæring om, at de vil ophøre med at skabe kunst i kontanthjælpsperioden. Men ankestyrelsen har sam-

[Ingerlise Koefoed]

tidig understreget, at hvis de pågældende genoptager »hvervet som kunstnere«, bortfalder retten til kontanthjælp. Dette skal forstås således, at f.eks. en kunstmaler har lov til at male billeder, men han må under ingen omstændigheder udstille dem med salg for øje eller på anden måde prøve at få dem solgt.

En professionel kunstner har måske ikke som det første formål med sin kunst, at den skal kunne sælges, men det er da klart, at ønsket om på et tidspunkt i livet at kunne sælge kunsten og dermed blive mere og mere uafhængig af f.eks. det sociale system må være ret nærliggende.

Formålet med at tildele mennesker kontanthjælp i nødsituationer kan vel ikke være at holde dem fast i nødsituationen; men det er præcis det, man gør, hvis en kunstner, der i øvrigt erklærer sig til rådighed for arbejdsmarkedet, ikke i bistandsperioden må søge at skabe sig tilstrækkelige muligheder for at kunne leve af det, der er hans oprindelige erhverv.

Svar (24/4 86):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Der er ikke efter lovens ord noget til hinder for, at en kunstner beskæftiger sig med billedkunst, mens han modtager kontanthjælp. Men hvis han får et tilbud om lønnet arbejde, må han tage imod dette arbejdstilbud, hvis det er rimeligt. Hvis kunstneren lejlighedsvis har indtægter af sin billedkunst, skal disse fratrækkes i den beregnede hjælp.

De afgørelser fra den sociale ankestyrelse, som spørgeren henviser til, giver efter min mening anledning til, at der ses nærmere på kunstnernes sociale forhold og problemer i relation til de gældende regler.

Kulturministeren og jeg har derfor besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal belyse disse spørgsmål.

Spm. nr. S 897

Til ministeren for skatter og afgifter (1/4 86) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvad skattevæsenet har foretaget for at konstatere, om der er udbetalt indsamlede midler til strejkende HT-chauffører under konflikten i 1984?«

Begrundelse

Spørgeren ønsker oplyst, hvad der er sket fra skattevæsenets side vedrørende de midler, der blev indsamlet under HT-konflikten i 1984 med henblik på økonomisk støtte til de strejkende chauffører.

Spørgeren er bekendt med, at der har været rettet flere henvendelser til amtsligningsrådet og skattedirektoratet, uden at man har fået afgjort denne sag. Ministeren bedes derfor give svar på, hvad der er blevet resultatet i denne sag.

Svar (24/4 86):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

I anledning af spørgsmålet har statskattedirektoratet udtalt, at direktoratet »efter aftale med justitsministeriet får oplysninger fra politiet om afholdelse af offentlige indsamlinger, der foretages til støtte for de deltagende under en arbejdskonflikt. På baggrund heraf indkræver statskattedirektoratet med hjemmel i et pålæg fra ligningsrådet i henhold til skattekontrollovens § 8 D hos den ansvarlige for indsamlingen en fortegnelse over foretagne udbetalinger, hvorefter kontroloplysningerne fordeles til de lokale ligningsmyndigheder.

Baggrunden for denne ordning, som har fungeret siden 1978, er de problemer, som det erfaringsmæssigt voldte ligningsmyndighederne at kontrollere, om denne type udbetalinger blev selvangivet hos modtagerne.

Det bemærkes, at den, der foretager offentlige indsamlinger, skal indgive en anmeldelse herom til politiet i henhold til justitsministeriets bekendtgørelse nr. 523 af 15. december 1971.

Statskattedirektoratet har ikke fra politiet modtaget underretning om, at en offentlig indsamling til understøttelse af strejkende HT-chauffører har fundet sted.

Direktoratet har fået indberetning om, at en lokal skatteforvaltning i hovedstadsområdet har undersøgt de nærmere omstændigheder for en række navngivne buschauffører, som ifølge en henvendelse skulle have modtaget beløb i størrelsesordenen ca. 2.000 kr. indsamlet i forbindelse med HT-konflikten. Det var ikke herved muligt at konstatere, hvorvidt de nævnte udbetalinger havde fundet sted.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Statsskattedirektoratets undersøgelser i sagen er endnu ikke afsluttet.«

Jeg kan henholde mig til det af statsskattedirektoratet udtalte.

Spm. nr. S 918

Til *industriministeren* (4/4 86) af:

Flemming Hansen (KF):

»Mener ministeren, at der er et rimeligt forhold mellem præmien for tyveriforsikringer for ubeskyttede virksomheder og boliger og virksomheder m.v., der har installeret elektronisk tyverisikring?«

Begrundelse

Det bliver mere og mere udbredt, at man installerer elektronisk overvågning og tyverialarmer i såvel virksomheder som private boliger.

I den forbindelse giver forsikringsselskaberne ofte en mindre præmienedsættelse på tyveriforsikringen på grund af den mindre risiko, selskabet løber, når den enkelte forsikringstager installerer disse apparater. Umiddelbart forekommer det spørgeren, at disse præmiereduktioner burde være betydelig større, da effektive elektroniske alarmer har en betydelig kriminalpræventiv virkning og i betydeligt omfang forhindrer eller i hvert fald minimerer antallet af tyverier og disses omfang.

Svar (21/4 86):

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Jeg har forelagt spørgsmålet for forsikringstilsynet, der har oplyst:

»I lov om forsikringsvirksomhed findes ingen bestemmelser om, hvorledes skadesforsikringsselskaberne skal tilrettelægge deres præmieberegninger, og ej heller bestemmelser om, at præmieberegningerne skal godkendes af forsikringstilsynet eller af anden offentlig myndighed. Forsikringstilsynet har ingen hjemmel til at gribe ind i et selskabs præmiefastsættelse og heller ikke hjemmel til at udstede retningslinier herom.

Hvis der derimod findes aftaler imellem forsikringsselskaberne om præmieberegning m.v. (»tarifaftaler«) eller anden konkurrencebegrænsning, f.eks. monopoler, finder monopollovgivningen anvendelse. Tilsynet med

monopollovens anvendelse på forsikringsselskaber udøves af forsikringstilsynet i henhold til industriministeriets bekendtgørelse nr. 195 af 18. juni 1955. I henhold til disse bestemmelser har forsikringstilsynet mulighed for at gribe ind over for forsikringsselskabernes præmieberegning, såfremt der foreligger urimelige præmier og disse er eller må antages at være resultatet af konkurrencebegrænsende aftaler, vedtagelser og bestemmelser, jfr. bekendtgørelsens § 5.

For det forsikringsområde, hvorom der her er tale (tyveriforsikring), hersker der frie konkurrenceforhold, idet der ikke mellem de enkelte forsikringsselskaber foreligger nogen aftale om præmiestørrelse m.v., som er anmeldelsespligtig til forsikringstilsynet i henhold til monopolloven. Da præmieberegningen på det pågældende område ikke er baseret på aftale eller lignende, har forsikringstilsynet ikke ifølge monopollovgivningen og som ovenfor nævnt ej heller i medfør af lov om forsikringsvirksomhed nogen almindelig indgrebsbeføjelse.

Man gør endvidere opmærksom på, at tyveriforsikringer på privatforsikringsområdet normalt ikke tegnes som enkeltstående policer. Tyveririsikoen indgår som en del af dækningen under kombinerede forsikringer, f.eks. familieforsikring, og præmiefastsættelsen foretages efter en bedømmelse af den samlede risiko efter sædvanlige forsikringsmæssige principper på grundlag af selskabernes statistiske materiale, erfaringsgrundlag m.v.«

Jeg kan henholde mig til forsikringstilsynets svar.

Spm. nr. S 940

Til *ministeren for Grønland* (7/4 86) af:

Preben Lange (S):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange henholdsvis mænd og kvinder født i Grønland der var bosiddende i Danmark 1. januar 1985, og hvor mange af disse der tillige var bosiddende i Danmark den 1. januar i hvert af årene 1979 til 1984, samt oplyse om aldersfordelingen af de mænd og kvinder født i Grønland, som var bosiddende i Danmark den 1. januar 1985?«

Begrundelse

[Preben Lange]

Spørgeren ønsker nærmere oplysning om midlertidig og mere varig udvandring af grønlandere.

Svar (24/4 86):

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Danmarks Statistik har foretaget en opgø-

relse, der viser, at i alt 8.889 personer født i Grønland, var bosiddende i Danmark (tilmeldt et folkeregister i Danmark) pr. 1. januar 1985.

I nedenstående oversigt er vist, hvor mange af disse personer der tillige var bosiddende i Danmark den 1. januar i hvert af årene 1979 til 1984.

Personer født i Grønland bosiddende i Danmark 1. januar 1985 og tillige 1. januar 1979-84.

	1.1.1985	1.1.1984	1.1.1983	1.1.1982	1.1.1981	1.1.1980	1.1.1979
Antal ...	8.889	8.193	7.818	7.556	7.345	7.094	6.741
Pct.	100	92	88	85	83	80	76

Det skal bemærkes, at der ikke ved opgørelsen er taget hensyn til, om de pågældende personer har været bosiddende i Danmark i hele perioden uden afbrydelser.

Det skal endvidere bemærkes, at der i de angivne antal »personer født i Grønland« selvsagt indgår et betydeligt antal personer, som er født af danske forældre under forældrenes ophold i Grønland, og som senere er flyttet til Danmark. Der blev således i perioden 1950-84 født i alt 3.970 børn i Grønland af kvinder, der selv var født uden for Grønland, dvs. hovedsagelig danske kvinder.

Fordelingen på alder og køn af de 8.889 personer født i Grønland, der var bosiddende i Danmark 1. januar 1985, er vist i nedenstående oversigt. Det fremgår, at knap 80 pct. er under 35 år, og at ca. 60 pct. af samtlige personer er kvinder.

Personer født i Grønland bosiddende i Danmark 1. januar 1985

Alder	Mænd	Kvinder	I alt
0- 4 år	162	120	282
5- 9 år	283	321	604
10-14 år	556	521	1.077
15-19 år	717	817	1.534
20-24 år	654	781	1.435
25-29 år	485	697	1.182
30-34 år	279	574	853
35-39 år	158	352	510
40-44 år	106	351	457
45-49 år	67	239	306
50-54 år	49	203	252
55-59 år	41	127	168
60-64 år	17	47	64
65-69 år	22	52	74

70-74 år	11	24	35
75-79 år	8	22	30
80-84 år	6	16	22
85-89 år	0	2	2
90-	1	1	2
I alt	3.622	5.267	8.889

Spm. nr. S 944

Til *ministeren for offentlige arbejder* (7/4 86) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Mener ministeren, at det er en korrekt fremgangsmåde, DSB fremturer med, når rederichefen ikke møder i retten anklaget i en forureningssag, hvilket kan medføre, at politiet må hente den pågældende til afhøring?«

Begrundelse

Ifølge Sjællands Tidende den 4. april 1986 siger politifuldmægtig Henrik Holten-Rasmussen, at der er en halv snes undskyldninger, hver gang rederichefen skal afhøres hos politiet. Politifuldmægtigen siger endvidere, at det kan blive nødvendigt, at politiet må hente rederichefen til afhøring.

Svar (21/4 86):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Rederichef Ole Rendbæk er som den daglige leder af DSBs rederitjeneste af politimesteren i Slagelse sigtet for overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven på grund af påståede

[Ministeren for offentlige arbejder]

røggener fra DSBs færger i Korsør havn. Politianmeldelsen er foretaget af Korsør kommune, som er tilsynsmyndighed efter miljøbeskyttelsesloven. Til grund for politianmeldelsen ligger et påbud fra kommunen af 16. september 1985. Kommunen mener ved efterfølgende målinger at have konstateret, at påbuddet ikke er overholdt.

Rederichef Ole Rendbæk indkaldtes til afhøring hos politiet i Korsør den 4. februar 1986. Afhøringen udsattes imidlertid til den 14. februar 1986 efter anmodning fra rederichefens advokat, som ønskede at få lejlighed til at sætte sig ind i sagen inden afhøringen. Til brug herfor anmodede advokaten politiet om at få tilsendt sagens bilag. Dette er endnu ikke sket.

Den 4. februar 1986 modtog DSB resultatet af nogle olieanalyser, som man havde ladet foretage. Disse analyser syntes at vise, at de kontrolmålemetoder, som ligger til grund for Korsør kommunes politianmeldelse, var uegnede til formålet, og at politianmeldelsen derfor var foretaget på et forkert grundlag. DSB aftalte derfor et møde med Korsør kommunes borgmester og ansatte i kommunens tekniske forvaltning til en drøftelse af dette spørgsmål. Mødet aftaltes til den 20. februar 1986.

Politiafhøringen af rederichefen den 14. februar 1986 udsattes efter anmodning fra rederichefens advokat under henvisning til det nye materiale og det nævnte møde med kommunen den 20. februar 1986. Med samme begrundelse udsattes en afhøring, som af politiet var fastsat til den 19. februar 1986.

Under det nævnte møde den 20. februar 1986 aftaltes det bl.a., at Korsør kommune skulle undersøge kommunens kontrolmålemetoder, og at DSB skulle underrettes om udfaldet af disse undersøgelser.

Korsør kommunes undersøgelser er efter det for DSB oplyste endnu ikke afsluttet. Alligevel indkaldte politiet rederichefen til afhøring den 10. marts 1986. Også denne afhøring udsattes imidlertid efter anmodning fra rederichefens advokat med den begrundelse, at en afhøring ikke tjente noget fornufdigt formål, når der var rejst tvivl om det tekniske grundlag for politianmeldelsen og dermed politiets sigtelse.

Rederichefen er og har hele tiden været villig til at lade sig afhøre af politiet, når Korsør kommunes fornyede tekniske under-

søgelser er tilendebragt. Politiet har i øvrigt været indforstået med de nævnte udsættelser.

Afslutningsvis bemærkes, at rederichefen ikke som anført i spørgsmålet til ministeren er tiltalt, men derimod sigtet, at rederichefen ikke på noget tidspunkt har været indkaldt til at møde i retten, og at hans undladelse af indtil nu at udtale sig til politiet ikke kan medføre, at politiet må hente ham til afhøring, idet der i retsplejeloven ikke er hjemmel til en sådan »afhøring».

Spm. nr. S 950

Til udenrigsministeren (9/4 86) af:

Fischer (KF):

»Vil udenrigsministeren protestere over for de bulgarske myndigheder mod undertrykkelsen af det tyrkiske mindretal i Bulgarien med henblik på at formå Bulgarien til at overholde indgåede aftaler om menneskerettighederne?«

Begrundelse

I en netop offentliggjort rapport dokumenterer menneskerettighedsorganisationen Amnesty International, at de bulgarske myndigheder siden december 1984 har forfulgt Bulgariens store tyrkiske mindretal på omkring 900.000 mennesker. Overgrebene har form af fængsling, tvangsforflytninger samt henrettelser for fredelig modstand mod tvangsassimileringen. Hundretdusindvis af bulgarske tyrker har været tvunget til at opgive deres tyrkiske navne, det tyrkiske sprog undertrykkes, og tyrkiske kulturelle skikke forfølges. Der er på denne oprørende baggrund årsag til at lægge det stærkest mulige pres på de bulgarske myndigheder for at få bragt denne undertrykkelse til ophør.

Svar (28/4 86):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Som det også fremgår af mit svar af 24. januar 1986 på udenrigsudvalgets spørgsmål af 3. s.m., har spørgsmålet om det tyrkiske mindretals forhold i Bulgarien ved forskellige lejligheder været gjort til genstand for debat i internationale fora, hvor Danmark deltager.

Senest er sagen blevet rejst på FN-menneskerettighedskommissionens 42. samling i

[Udenrigsministeren]

Genève i februar-marts 1986, hvor det kom til en kraftig meningsudveksling mellem den tyrkiske og den bulgarske delegation under kommissionens generelle debat om menneskerettighedssituationen i verden.

Det må forudses, at sagen på ny vil blive bragt op af den tyrkiske delegation på det igangværende CSCE-ekspertmøde i Bern om menneskelige kontakter.

Det danske åbningsindlæg på mødet indeholdt med adresse bl.a. til det tyrkiske mindretals vilkår i Bulgarien et afsnit, i hvilket man fra dansk side pegede på de positive bidrag, mindretal kan yde til samarbejdet mellem de i CSCE-processen deltagende stater, og fremhævede betydningen af, at staterne ikke hindrer, men tværtimod skaber gunstige betingelser for samkvem mellem på den ene side mindretal og på den anden side personer og organisationer i deres oprindelige hjemland.

Spm. nr. S 958

Til *arbejdsministeren* (10/4 86) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at en opsagt lønarbejder, der inden opsigelsesfristens udløb har taget andet arbejde og på ny bliver fyret, kan idømmes karantæne begrundet i selvforskyldt arbejdsløshed inden udløbet af opsigelsesvarslet fra den første arbejdsplads?«

Svar (21/4 86):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra direktoratet for arbejdsløshedsforsikringen.

Direktoratet oplyser om de generelle regler, at det fremgår af arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 719 af 22. december 1982 § 5, at et arbejdsophør medfører konsekvenser for dagpengereetten, såfremt medlemmet uden fyldestgørende grund selv har bragt arbejdsforholdet til ophør eller er blevet afskediget af en grund, der kan tilregnes medlemmet. Ifølge bekendtgørelsens § 9 medfører et ubetinget arbejdsophør, at medlemmet mister retten til dagpenge i 5 uger fra datoen for arbejdsophøret.

Direktoratet har ikke fundet det muligt at besvare spørgsmålet entydigt og har derfor

opstillet to eksempler. I første eksempel er den ansatte i opsigelsesperioden frit stillet og modtager fortsat løn. I det andet eksempel kontraopsiger den ansatte i opsigelsesperioden for at tage nyt arbejde og befinder sig således ikke længere i det oprindelige ansættelsesforhold.

Det er direktoratets umiddelbare opfattelse, at den ansatte i førstnævnte tilfælde *ikke* skal pålægges karantæne, hvis han/hun påbegynder nyt arbejde i opsigelsesperioden. Dette gælder også, selv om den pågældende bliver selvforskyldt ledig fra det nye arbejde inden udløbet af opsigelsesperioden.

Direktoratet finder derimod, at der efter de almindelige bestemmelser skal pålægges karantæne i det tilfælde, hvor den ansatte i opsigelsesperioden kontraopsiger og herefter bliver opsagt fra det nye arbejde inden udløbet af den bortfaldne opsigelsesperiode, hvis opsigelsen kan tilregnes den pågældende.

Jeg har ikke bemærkninger til direktoratets udtalelse, men jeg kan bemærke, at besvarelsen i det enkelte tilfælde må afhænge af en konkret vurdering.

I øvrigt skal jeg erindre om, at jeg som arbejdsminister ikke har mulighed for at gå ind i behandlingen af konkrete klagesager, som afgøres endeligt af ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen.

Spm. nr. S 965

Til *justitsministeren* (11/4 86) af:

Leif Hermann (SF):

»Betyder svaret af 8. ds. på spørgsmål nr. S 892 fra folketingsmedlem Jørgen Lenger, at fingeraftrykene også faktisk vil blive destrueret?«

Svar (21/4 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål nr. S 892 kan det oplyses, at rigspolitichefen, hvorunder centralbureauet for identifikation hører, over for justitsministeriet har oplyst, at de optagne fingeraftryk vil blive destrueret, når indrejseforbudet udløber.

Spm. nr. S 966

Til *miljøministeren* (11/4 86) af:

[Inger Harms]

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at danske firmaer, der producerer såkaldte tinskåle, men hvor indholdet i virkeligheden for langt størstedelens vedkommende er bly, får forbud mod at fremstille disse »tinvarer«?»

Begrundelse

I dag kan man i danske forretninger købe to slags tinvarer, en billig og en dyr. Mens den dyre næsten udelukkende er lavet af tin, består den billige sort af 80–85 pct. bly og de resterende procent tin. Til trods for dette bærer den billige sort et mærke bagpå, hvor det hedder: tin – indeholder bly.

Men det er faktisk det modsatte, der er sandheden. Der burde således stå: bly – indeholder tin.

Da spørgeren går ud fra, at der eksisterer regler for, hvor meget bly varer må indeholde, går jeg ud fra, at ministeren vil få sagen undersøgt.

Disse tintallerkener eller -skåle bruges ofte af folk til at opbevare frugt i, som senere spises. Bly er jo et meget giftigt stof, der virker langsomt og oplagrer sig i den menneskelige organisme.

Svar (21/4 86):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for levnedsmiddelstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 28 af 24. januar 1983 om materialer og genstande bestemt til at komme i berøring med levnedsmidler, som er udstedt på baggrund af et EF-direktiv om dette emne, finder anvendelse på genstande, der er bestemt til eller i overensstemmelse med deres formål bringes i berøring med levnedsmidler. Sådanne genstande må ikke ved normal anvendelse kunne afgive bestanddele til levnedsmidler i et omfang, der kan frembyde en fare for menneskers sundhed.

Tilsynet med overholdelsen af denne bekendtgørelse føres som med andre regler udstedt med hjemmel i levnedsmiddeloven af de kommunale myndigheder. Det vil derfor være disse myndigheder, som træffer afgørelse om, hvorvidt genstande er bestemt til at

anvendes til levnedsmidler eller blot er pyn-tegenstande.

Levnedsmiddelstyrelsen har tidligere vejledende udtalt, at tingenstande, som indeholder over 10 pct. bly eller antimon i legeringen, vil være at anse for uegnede til at komme i berøring med levnedsmidler.

Fremstilling af skåle hovedsagelig bestående af bly med henblik på anvendelse til frugt eller andre levnedsmidler må anses for at være en overtrædelse af bekendtgørelsens bestemmelser.

Det bemærkes i øvrigt, at der i levnedsmiddellovgivningen ikke findes bestemmelser, som indeholder hjemmel til at forbyde fremstilling af tinvarer med et betydeligt indhold af bly.«

Jeg kan tilføje, at jeg har bedt levnedsmiddelstyrelsen om at henlede levnedsmiddelkontrollenhedernes opmærksomhed på problemet.

Spm. nr. S 968

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (11/4 86) af:

Tinning (VS):

»Agter ministeren at følge de anbefalinger vedrørende hybridnettets udbygning, som blev konklusionen på den nylige consensuskonference om hybridnettet?«

Begrundelse

I midten af marts arrangerede teknik-samfund-initiativet under statens samfundsvidenskabelige forskningsråd og udvalget til oplysning om informationsteknologi en tre dages konference om hybridnettet.

Konferencen var en såkaldt consensuskonference. Der var altså enighed om anbefalingerne i den rapport, som det 15 personer store spørgepanel fremlagde ved afslutningen af konferencen efter i to dage at have udspurgt og lyttet til en lang række eksperter på området.

I rapporten anbefales det, at det bør pålægges teleadministrationerne at undersøge alternative muligheder for at distribuere lokal-TV og nabolands-TV gennem luften, f.eks. ved udnyttelse af ledige frekvenser på UHF-båndet med anvendelse af ny teknik, der kan koncentrere 4–8 TV-kanaler på den plads, som en traditionel kanal optager i dag,

[Tinning]

at det bør forhindres, at ulige takster øger de erhvervsmæssige, beskæftigelsesmæssige og sociale uligheder mellem regionerne, at hybridnettet bør planlægges, så det kan anvendes til lokal-TV og interessegruppe-TV, at der bør skabes bedre økonomiske muligheder for at støtte lokal oplysningsvirksomhed, teknologivurdering og forsøgsvirksomhed vedrørende de nye teletjenester, og at der i Danmark i lighed med andre lande bør gennemføres en kabellov, der sikrer en adskillelse af kablejere og programredaktion samt af kabeløkonomi og programøkonomi. Der bør endvidere oprettes en bredt sammensat programredaktion og garanteres sikkerhed for alsidighed samt en mindretalsbeskyttelse i antenneforeningerne.

VS har aldrig været tilhænger af det hovedløse hybridnetsprojekt. Men nu det er vedtaget, må det i det mindste sikres, at anbefalingerne fra den meget bredt sammensatte consensuskonference føres ud i livet.

Derfor er det naturligvis af interesse at kende ministerens holdning til de nævnte anbefalinger.

Svar (24/4 86):

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Efter brevvæksling med generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet skal man udtale følgende:

Som det fremgår af den politiske aftale af 18. december 1984 om hybridnettet mellem regeringen og socialdemokratiet, skal der senest efter 3 år foretages en vurdering af, om forudsætningerne for hybridnettets etablering, navnlig tilslutningstakten, er opfyldt. En sådan vurdering vil først med rimelighed kunne foretages, når telefonselskaberne i løbet af en passende periode har haft mulighed for at tilbyde programforsyning til fællesantenneanlæg via hybridnettet.

Resultatet af den i spørgsmålet nævnte konference, hvis formål i øvrigt var at få afprøvet selve mødeformen, giver derfor efter regeringens opfattelse ikke anledning til på nuværende tidspunkt at søge forudsætningerne for hybridnettets etablering ændret.

I øvrigt synes man i consensusrapporten ikke at være tilstrækkelig opmærksom på, at der såvel i forbindelse med den seneste ændring af radiolovgivningen (lov nr. 589 af 19.

december 1985) som i det forslag til ændring af loven, som for tiden er til behandling i folketinget (nr. L 168 af 30. januar 1986), er taget stilling til en række af de spørgsmål, som er omtalt i rapporten. Således påhviler der de private kabelanlægsejere en pligt til at sikre fordeling af både Danmarks Radios programmer og kommende TV 2-programmer. Efter det foreliggende lovforslag skal ejerne af kabelanlæg endvidere – hvis anlægget indeholder mere end 10 kanaler – stille en kanal til rådighed for lokale fjernsynsprogrammer, som spredes eller fordeles i henhold til tilladelse efter loven. Længere forekommer det efter regeringens opfattelse ikke rimeligt at gå i retning af at pålægge ejerne af fællesantenneanlæg forpligtelser med hensyn til fordeling af bestemte programkategorier.

Konferencens spørgepanel synes utilfreds med telefonselskabernes programtilbud, der dog indeholder et betragteligt antal nabolandsprogrammer. Det bør i denne forbindelse ikke overses, at det i sidste instans er brugerne selv, som – bortset fra de såkaldte »must-carry«-regler, jfr. ovenfor – afgør, hvad der skal fordeles. Der er efter regeringens opfattelse ingen anledning til at oprette et særligt organ, der i stedet for brugerne skulle træffe afgørelse om sammensætningen af de programmer, der stilles til rådighed gennem hybridnettet.

Hvad angår spørgsmålet om mindretalsbeskyttelse m.v. i antenneforeningerne, henvises til de almindelige bemærkninger til ovennævnte lovforslag nr. L 168.

Endelig bemærkes, at regeringen har foretrukket den løsning, at loven om radio- og fjernsynsvirksomhed omfatter bestemmelser om såvel trådløs programspredning som fordeling af programmer via kabel. De erfaringer, der indhøstes, vil danne grundlag for en stillingtagen til, om der måtte have vist sig behov for en selvstændig kabellovgivning.

Spm. nr. S 969

Til *forsvarsministeren* (11/4 86) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at forsvaret har overvejet at adskille gas og ammunition inden i en sprængsikker transportvogn af den type, der har været forhandlet med det sven-

[Anne Grete Holmsgård]

ske firma Nobel Chematur om, jfr. bilag 370, spm. 274, folketingets miljøudvalg, 7. april 1986?»

Svar (22/4 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Besvarelsen den 7. april 1986 af spørgsmål nr. 274 fra folketingets miljø- og planlægningsudvalg indeholder en lang række tekniske specifikationer for en eksplosionssikker transportcontainer til gasammunition. Det fremgår bl.a., at beholderen er gastæt ved en eksplosion af op til 15 kg trotyl placeret centralt i beholderen, men at denne efter en sådan eksplosion skal gennemgå en omfattende reparation.

Da det ikke forudses, at nogen enkeltgenstand af gasammunition opfisket i Østersøen indeholder mere end ca. 15 kg sprængstof, vil den omtalte transportcontainer give den tilstrækkelige sikkerhed i forbindelse med selve transporten.

Muligheden for at adskille gas og sprængstof i transportbeholderen har været overvejet, men forsvarsets eksperter har ikke kunnet anbefale en sådan procedure.

Spm. nr. S 970

Til *forsvarsministeren* (11/4 86) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at ministeren under samrådet i folketingets miljøudvalg den 9. april 1986 ikke kunne give løfte om nogen dato for, hvornår folketingets dagsorden af 11. december 1985 om sennepsgas vil blive indfriet?«

Svar (22/4 86):

Forsvarsministeren (Engell):

Efter vedtagelsen af dagsordenen i folketinget den 11. december 1985 har involverede ministre ved flere møder drøftet efterlevelsen af denne.

Det er herunder fundet, at resultaterne af de undersøgelser, som miljøstyrelsen har foreslået af sprængfarligheden, og som forsvarsministeriet har iværksat i overensstemmelse med dagsordenen, har indflydelse på flere af dagsordenens aktioner, hvilket også fremgår af den handlingsplan, miljøministeren på regeringens vegne oversendte til folke-

tingets miljø- og planlægningsudvalg den 21. februar 1986.

Som omtalt i handlingsplanen er selve sprængfarlighedsundersøgelsen opdelt i 2 faser, hvoraf den første (litteraturundersøgelse) nu er afsluttet ved Risø.

Det er over for forsvarsets eksplosivstofkommission tilkendegivet fra bl.a. Risø, at varigheden af 2. fase vil være af størelsesordenen ½-1 år. Det vesttyske Bundesinstitut für Chemisch-Technische Untersuchungen, der repræsenterer tysk ekspertise inden for området stødfølsomme eksplosivstoffer, har over for eksplosivstofkommissionen angivet, at der alene til forberedende arbejde vil medgå ½ år.

Hertil kommer gennemførelsen af den af miljøstyrelsen anbefalede risikovurdering.

Det er på denne baggrund ikke muligt at angive nogen eksakt dato for, hvornår alle dele af folketingets dagsorden af 11. december 1985 vil kunne være fuldt indfrie, men det er regeringens hensigt at gennemføre dagsordenen hurtigst muligt.

Spm. nr. S 971

Til *miljøministeren* (11/4 86) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Har ministeren været orienteret om, at forsvarsministeren ikke har benyttet sig af det vesttyske tilbud om assistance til etablering af et dansk adskillelsesanlæg (adskillelse af gas fra ammunition i krigsgasser), og finder ministeren, at den manglende benyttelse er rimelig i betragtning af, at folketinget har vedtaget, at der skal fremlægges et projektforslag til adskillelse af krigsgas og ammunition?«

Begrundelse

Den 6. juni 1985 blev der indgået en etårig aftale mellem den danske forsvarsminister og den vesttyske forsvarsminister. Aftalen er ikke offentligt tilgængelig. Den er heller ikke tilgængelig for folketingets medlemmer. Efter mange spørgsmål om indholdet er det nu – langt om længe – lykkedes folketinget at få at vide, at aftalen ikke kun handler om vesttysk assistance til oprydning af depotet i Vester-Marie, der nu er afsluttet, men også indeholder tilbud om assistance i forbindelse med kommende deponeringer samt etable-

[Anne Grete Holmsgård]

ring af et dansk adskillelsesanlæg. Det fremgår således af forsvarsministeriets svar til folketingets miljøudvalg (alm. del, bilag 370, spm. 64), at aftalen mellem de to forsvarsministre »åbner mulighed for, at eksperter fra forbundsværnet på en midlertidig basis sendes til Danmark for at støtte og rådgive forsvaret ved uskadeliggørelse af den gasammunition, der er på Bornholm. Eksperterne kan endvidere vejlede og instruere forsvarets specialister med hensyn til fremtidig uskadeliggørelse af gasammunition og kan rådgive om etablering af deponeringsfaciliteter og om etablering af et dansk adskillelsessted. Endelig kan eksperterne vurdere danske sikkerhedsbestemmelser ved transport og opbevaring af gasammunition.«

Svar (22/4 86):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som det vil være spørgeren bekendt, har eksperter fra Forbundsrepublikken Tyskland rådgivet danske eksperter i forbindelse med oprydning af depotet i Vester-Marie på baggrund af den aftale, der blev indgået mellem den danske og den vesttyske forsvarsminister.

Ved de løbende drøftelser mellem forsvarsministeren og mig om løsning af problemet omkring giftgasbomberne ved Bornholm har vi været enige om at gøre brug af de vesttyske erfaringer også for så vidt angår spørgsmål, der drejer sig om den fremtidige uskadeliggørelse af gasammunition, deponeringsfaciliteter, etablering af et dansk destruktionsanlæg samt vurdering af danske sikkerhedsbestemmelser ved transport og opbevaring af gasammunition. Miljøministeriet henlede i den forbindelse ved skrivelse af 27. september 1985 forsvarsministeriets opmærksomhed på spørgsmålet om de vesttyske eksperters inddragelse i forbindelse med løsning af de resterende, mere langsigtede problemer i giftgassagen.

Forsvarsministeriet orienterede miljøministeriet ved skrivelse af 10. oktober 1985 om, at der gennem kontakterne med det tyske forsvar er tilvejebragt meget omfattende oplysninger ikke alene om selve oprydningen i depotet i Vester-Marie, men også om løsningsmuligheder af de mere langsigtede spørgsmål.

Den 21. februar 1986 oversendte jeg på regeringens vegne en orientering om opføl-

ningen af den af folketinget den 11. december 1985 vedtagne dagsorden vedrørende gasammunitionen ved Bornholm. Af den skitserede handlingsplan for opfyldelse af dagsordenens enkelte punkter fremgår det, at regeringen hurtigst muligt vil færdiggøre undersøgelsen af gasammunitionens sprængfarlighed, og at regeringen på baggrund af undersøgelsens resultat vil tage stilling til, hvorledes dagsordenens del om projektforslag til adskillelsesanlæg kan følges op.

Regeringen finder, at spørgsmålet om gasammunitionens farlighed har afgørende betydning for hele sennepsgasproblematikken.

Når resultatet af sprængfarlighedsundersøgelserne foreligger, er det hensigten at inddrage de vesttyske eksperter med henblik på udnyttelse af den i bistandsaftalen angivne rådgivning om etablering af et dansk destruktionsanlæg.

Spm. nr. S 975

Til **energiministeren** (14/4 86) af:

Riishøj (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at det seneste halve års forringelse af tilskudsvilkårene for vindmøller i de første måneder af 1986 har ført til et næsten totalt stop for opstilling af nye møller, og agter regeringen i den anledning at ændre de gældende regler, sådan at nedgangen bremses?«

Begrundelse

I bladet *Naturlig Energi* (8. april 1986) oplyses, at der i de første måneder af 1986 har været en kraftig nedgang i opstillingen af vindmøller.

Ved besvarelsen ønskes det oplyst, om ministeriet kan bekræfte denne oplysning.

Endvidere ønskes en forklaring på faldet i støttebeløbet, ligesom det ønskes oplyst, hvorvidt regeringen agter at ændre de restriktive ordninger for vindmøller, der er blevet gennemført i løbet af det sidste år.

Svar (23/4 86):

Energiministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg kan oplyse, at der pr. 11. april 1986 er givet tilsagn om tilskud til 74 vindmøller i

[Energiministeren]

henhold til de nye 1986-regler om statstilskud til vedvarende energikilder m.v.

Herudover er der i 1986 givet tilsagn om tilskud til 51 vindmøller i henhold til tilskudsreglerne i 1985, således at det samlede tilsagnsbeløb til vindmøller udgør ca. 15 mill. kr. pr. 11. april 1986. Herudover er der i pressen omtalt flere vindmølleprojekter rundt omkring i landet, som må formodes at blive en realitet.

Jeg har således ingen grund til at tro, at de nye tilskudsregler, som medvirker til at sikre, at der kun sker en udbygning med vindmøller med en lokal og forbrugsmæssig tilknytning, vil betyde en kraftig nedgang i opstillingen af vindmøller.

Jeg kan tilføje, at der den 20. december 1985 er indgået en aftale mellem energiministeriet og elværkerne om øget anvendelse af vedvarende energi i elproduktionen. Aftalen indebærer, at elværkerne skal forestå en udbygning på 100 MW vindmølleeffekt i løbet af de næste fem år, hvilket betyder cirka en fordobling af vindkrafteffekten her i landet.

Spm. nr. S 976

Til *energiministeren* (14/4 86) af:

Tinning (VS):

»Vil ministeren orientere landets kommuner om, at der fortsat er mulighed for opførelse af kommunale vindmølleparker uanset den nylig indgåede aftale mellem ministeriet og Danske Elværkers Forening om udbygning af vindenergien?«

Begrundelse

Den nævnte aftale har skabt usikkerhed i kommunerne om retten til at opføre kommunale vindmølleparker, ikke mindst fordi elselskaberne aktivt bidrager til at øge forvirringen.

Af Roskilde Tidende den 9. april 1986 fremgår det f.eks., at informationsmedarbejder Gullev fra NESA har fortalt, at Roskilde kommune nu må skrinlægge sit vindmølleprojekt på grund af elselskabernes aftale med ministeriet. Historien følges op den 10. april 1986, men det bliver den ikke mere rigtig af.

Realiteten er, at kommunen kan opføre alle de vindmølleparker, den orker, blot den forventede årlige produktion ikke overstiger det forventede samlede elforbrug på de kom-

muntalt ejede institutioner med mere end 35 pct., og så kan kommunen oven i købet få statstilskud.

VS havde gerne set, at kommunerne havde endnu mere frie hænder på området, men de muligheder, der er, skal naturligvis udnyttes.

Derfor må ministeren sikre, at kommunerne får klar besked om de eksisterende regler. Samtidig kunne ministeren passende bede hr. Gullev og andre om at skrue lidt ned for deres misinformationskampagne.

Svar (23/4 86):

Energiministeren (Svend Erik Hovmand):

Bekendtgørelsen af 27. januar 1986 indeholder ikke særlige regler om kommuners adgang til at opnå tilskud til vedvarende energi.

Det følger heraf, at kommuner kan få statstilskud til opførelse af vindmølle anlæg efter de almindelige regler, herunder at størrelsen af den forventede årlige elproduktion ikke overstiger det forventede totale elforbrug pr. år på kommunens institutioner med mere end 35 pct.

Den vejledning, som er udarbejdet i tilknytning til bekendtgørelsen, er udsendt til samtlige landets kommuner.

Spm. nr. S 983

Til *ministeren for skatter og afgifter* (16/4 86) af:

Agerschou (SF):

»Vil ministeren overveje at fritage de invalidebiler, der bevilges af et socialt udvalg efter godkendelse af et revaliderings- og pensionsnævn, for moms- og registreringsafgift?«

Begrundelse

I Esbjerg kommune blev der i 1985 bevilget 71 invalidebiler, hvilket har betydet, at kommunen samtidig har ydet et bidrag til statskassen på omkring 1,8 mill. kr. i form af moms- og registreringsafgift. Indtil 1. januar 1987 yder staten en delvis refusion til kommunen af afgifterne, men disse regler ændres, så en kommunes fremtidige bidrag til statskassen ved bevilling af invalidebiler bliver større. Det forekommer efter spørgerens opfattelse ikke helt rimeligt.

[Agerschou]

Svar (24/4 86):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Siden bistandsloven trådte i kraft i 1976, har registreringsafgiftsloven ikke indeholdt bestemmelser om, at invalidekøretøjer kan fritages for afgift. Der kan i stedet efter bistandsloven ydes støtte til køb af invalidekøretøjer, herunder til betaling af registreringsafgift efter de almindelige regler.

Registreringsafgiftsloven indeholder dog en bestemmelse om, at udgiften til særligt invalideudstyr kan holdes uden for køretøjets afgiftspligtige værdi. Ved særligt invalideudstyr forstås f.eks. aggregater til overførsel af speeder- og bremsefunktion fra fod- til håndbetjening, drejesæde, patientløfter eller lignende. Derimod omfatter afgiftsfritagelsen ikke almindelige former for udstyr og indretning, f.eks. montering af automatisk gearkasse eller forlygtevaskere.

Den ændring af bistandslovens finansieringsregler, som spørgeren refererer til, giver mig ikke anledning til overvejelser om ændringer i beskatningen af invalidekøretøjer, da denne lovændring, så vidt jeg er orienteret, alene drejer sig om de sociale udgifters fordeling mellem stat, amter og kommuner.

Spm. nr. S 987

Til *industriministeren* (16/4 86) af:

Jes Lunde (SF):

»Finder ministeren, at de godkendte forvaltningsafdelingers beregning af gebyr for administration af umyndiges midler er rimelig?«

Begrundelse

I en konkret sag, Kirsten Birch Andersen mod Den Danske Provinsbank A/S, som er tilsynet med banker og sparekasser bekendt under j.nr. kl. 58/84 7060, er der opkrævet 242,68 kr. i gebyr for udbetaling af renter af indestående på en bankbog. Den Danske Provinsbank A/S har efter kundens klage tilkendegivet, at den fremover er indstillet på gebyrfri udbetaling, hvor dette kan ske ved overførsel til en anden konto i Provinsbanken, og når beløbet alene består i renteafkast af kontantbeløb. Løsningen på den konkrete sag efterlader imidlertid spørgsmålet om, hvordan Provinsbanken og andre godkendte

forvaltningsafdelinger behandler kunder, der ikke klager, og om gebyrberegningerne er i overensstemmelse med pris- og avanceloven.

Svar (24/4 86):

Industriministeren (Nils Wilhjelmsen):

Spørgsmålet har været forelagt tilsynet med banker og sparekasser, der har oplyst:

»Forvaltningsafdelingens (i det følgende omtales kun pengeinstitutter) gebyrer beregnes på samme måde som pengeinstitutternes andre gebyrer med udgangspunkt i de omkostninger, der er forbundet med de pågældende ydelser.

Pris- og avanceloven giver hjemmel til at gribe ind, såfremt der konstateres urimelige priser, takster eller honorarer. Til grund for vurderingen lægges et kostprisprincip, hvilket indebærer, at et pengeinstitut kan kræve omkostningsmæssig dækning for de serviceydelser, det påtager sig.

Med hensyn til den konkrete sag, Kirsten Birch Andersen, som der refereres til, oplyser Den Danske Provinsbank, at omkostningerne ved administration af forvaltningsdepoter bl.a. er afhængige af, i hvor stor udstrækning der sker omlægning af formuen. I det omfang der er tale om kontantkapitaldepoter, består det administrative arbejde i beregning og afregning af rentebeløb til værgе for deponithaver.

I den konkrete sag gælder det, at alle tre depoter udelukkende bestod af kontantbeløb. Derfor var banken indstillet på for fremtiden at udbetale beløbet gebyrfrit, hvor dette kan ske ved overførsel til anden konto i banken, og når det alene består i renteafkast af kontantbeløb.«

Jeg må medgive spørgeren, at gebyret i den konkrete sag er urimeligt. Det er derfor også med tilfredshed, at jeg har konstateret, at Provinsbanken fremover er indstillet på at udbetale beløbet gebyrfrit, hvor dette kan ske ved overførsel til anden konto i banken, og når det alene består i renteafkast af kontantbeløb.

Jeg skal tilføje, at den konkrete sag har givet mig anledning til at anmode tilsynet om at have opmærksomheden henvendt på pengeinstitutternes gebyrberegning ved administration af umyndiges midler.

Spm. nr. S 990

[Industriministeren]

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (17/4 86) af:

Jette Thomsen (KF):

»Finder ministeren det rimeligt, at Danmarks Radio anvender licensmidler til at finansiere omfattende rejser uden for landets grænser, der har til formål at lade personer uden tilknytning til DR udøve kontrol med danske myndigheders afgørelser?«

Begrundelse

En dansk sygeplejerske har som medvirkende i udsendelsen Lørdagskanalen – for licensmidler – foretaget en rejse til Cypern og Vesttyskland for at finde frem til to flygtninge, som hun – i strid med gældende lovgivning – havde holdt skjult for de danske myndigheder. Den pågældende sygeplejerske rettede i samme udsendelse anklager mod myndighederne – mod politiet og mod flygtningenævnet – for deres handle måde over for de to flygtninge.

Svar (23/4 86):

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

I henhold til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed af 15. juni 1973 § 9 er radiatorådet Danmarks Radios øverste ledelse og fører tilsyn med, at de i loven fastsatte bestemmelser for institutionens virksomhed overholdes. Radiorådet har den endelige administrative afgørelse i sager, der vedrører Danmarks Radios programvirksomhed.

Det ligger derfor uden for min kompetence som kulturminister at udtale mig om det rejste spørgsmål.

Spm. nr. S 992

Til *ministeren for skatter og afgifter* (17/4 86) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvorfor skal man behandles skattemæssigt ringere, hvis man køber anparter i et skib, end hvis man køber leasinganparter i containere?«

Begrundelse

Spørgsmålet er relevant og er lagt spørgeren i munden af informationschef Klaus Givskov, der beskæftiger sig med spørgsmålet i en artikel i Jyllands-Posten den 14. april 1986, der omhandler, hvilke problemer danske værfter har fået på grund af regeringens urimelige og uforståelige skattepolitik, der forudsigeligt vil ramme værfterne hårdt.

Svar (24/4 86):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Spørgsmålet sigter til nogle udtalelser fremsat i dagspressen af informationschefen i Danmarks Rederiforening. Udtalelserne går ud på, at investering i skibe efter skattereformen er stillet ringere end anden erhvervsinvestering.

Jeg kan oplyse, at der som led i skattereformen i personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 10, er indsat en regel, hvorefter indkomst ved selvstændig skibsvirksomhed er kapitalindkomst, når skibsvirksomheden er den skattepligtiges bierhverv. Denne regel gælder kun ved skibsvirksomhed, hvorimod indkomst fra anden erhvervsvirksomhed er personlig indkomst.

Indkomsten fra en skibsanpart vil således i modsætning til indkomsten fra andre anparter være kapitalindkomst, når anpartshaveren ikke har skibsvirksomhed som hovednæring. Det vil for skibsanparter bl.a. betyde, at afskrivninger og andre udgifter giver et skattefradrag på ca. 50 pct., og at indtægterne beskattes på tilsvarende måde. Baggrunden for, at det kun er skibsvirksomhed, der omfattes af denne ordning, er for det første, at der for skibe gælder endog meget gunstige afskrivningsvilkår. For det andet gælder reglerne i afskrivningslovens afsnit V A om leasing kun for skibe, når der er tale om udlejning til en tidligere ejer (lease back). Efter leasingreglerne kan der ikke afskrives på leasinganparter i f.eks. containere, medmindre anskaffelsessummen er under 25.000 kr. eller der er tale om korttidsudlejning.

Det må således indgå i vurderingen af skattereformens betydning for skibsanparter, at anparter i udlejede driftsmidler som hovedregel er omfattet af leasingreglerne i afskrivningslovens afsnit V A. Disse regler ophæver både adgangen til at pristalsregulere anskaffelsessummen og muligheden for løbende at foretage afskrivninger. I vurderin-

[Ministeren for skatter og afgifter]

gen må det også indgå, at indtægter fra investering i skibsanparter efter skattereformen vil blive beskattet som kapitalindkomst, når skibsvirksomheden er anpartshaverens bierhverv.

På denne baggrund er der næppe grund til at tro, at investering i skibsanparter af skattemæssige grunde vil være mindre attraktiv end investering i andre typer anparter.

Hvad angår skibsværfternes situation, som der hentydes til i spørgsmålets begrundelse, er der grund til at pege på den nye lov om skatte- og realrenteafgiftsfrihed for indeksobligationer udstedt af skibskreditfonden. Med denne lovgivning har man søgt at lette finansieringsvilkårene for skibsværfterne.

Man vendte herefter tilbage til dagsordenens punkt 4, som var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 137:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpelese af miljølovgivningen.

Af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.
(Fremsat 17/4 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg er meget enig med forslagsstillerne i sigtet med dette forslag. Vi vil gerne have domstolene til at skærpe straffene for overtrædelse af miljølovgivningen. Det er lovovertrædelser, som ødelægger værdier, der fortjener en stærk beskyttelse.

Men jeg tror, at domstolene allerede har fået det signal, som skal til. I 1984 vedtog vi en lov om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen. Det var lov nr. 250 af 23. maj 1984. Denne lov bygger på betænkning nr. 981 fra 1983, og den svarer lige præcis til det, som forslagsstillerne efterlyser.

Det er endnu for tidligt at vurdere, om denne lov har fået den tilsigtede virkning. Loven trådte i kraft 1. august 1984. Skærpende love har ikke tilbagevirkende kraft. Den nye lov kan kun anvendes på lovovertrædelser begået efter 1. august 1984. Domstolene har endnu ikke pådømt sager om virkelig

store og grove lovovertrædelser begået efter lovens ikrafttrædelse.

Jeg tror ikke, at der på nuværende tidspunkt er megen idé i at give domstolene et nyt signal. Nu gælder det om at få et ordentligt tilsyn. Det er et synspunkt, som også støttes af Danmarks Naturfredningsforening. Med et godt tilsyn og en konsekvent opfølgning af sagerne vil vi opnå en større lovlighed hos virksomhederne og strengere straffe hos domstolene for de virksomheder, som alligevel bryder loven. Jeg vil derfor foreslå, at vi vender tilbage til problemet, når der i løbet af et år eller højst to kommer klare tilkendegivelser fra domstolene om virkningerne af loven fra 1984.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg har bedt om ordet allerede nu for en kort bemærkning, fordi jeg sjældent har oplevet en minister, der i den grad tilsyneladende har misforstået en betænkning, som det kom til udtryk her.

Der er jo ikke tale om, at ministeren gennem sit lovforslag har sørget for at gennemføre betænkningen. Jeg skal tillade mig senere at vende tilbage til flere eksempler, som er nødvendige for en ordentlig retshåndhævelse, som man har undladt; jeg skal bare her minde om, at en af de ting, som man administrativt har bedt om gennem betænkningen, er at få udstedt en vejledning til kommunerne i brugen af fagedforbud i de sager, hvor der er sket overtrædelse af bl.a. miljølovgivningen. Det er, efter hvad miljøministeriet meddeler så sent som i går, endnu ikke sket, men jeg skal senere tillade mig at vende tilbage til enkelte eksempler på, hvordan man tilsyneladende i miljøministeriet har misforstået betænkningen.

Hjortnæs (S):

Hr. Bernhard Baunsgaard er jo en usædvanlig politiker og kommer undertiden med overraskende initiativer. Ofte er det enkle og letforståelige initiativer, som man kan forholde sig til. Til andre tider er det noget mere kompliceret og uoverskueligt, hvad hensigten egentlig er.

Når jeg læser det foreliggende beslutningsforslag, så spørger jeg mig selv: hvad er egentlig hensigten? Ministeren var jo så ven-